

Người Suu Tâm Những Cây Lan Lạ, Khó Trồng

Trong cái thú chơi lan, mỗi người một khác, chẳng ai giống ai. Phần đông, mới đầu chúng ta theo thị hiếu chung là tìm kiếm những cây hoa nhiều, màu sắc rực rỡ. Sau đó là những cây lan lạ, người thích những khóm lan không lồ, người lại chuộng những cây lan nhỏ bé, nhưng cũng có người chỉ ưa những cây lan hiếm quý, khó trồng.

Đó là anh Lý Thierry, một hội viên kỳ cựu của hội. Vì ở khá xa, nên không thường xuyên tới hội, nhưng lần nào tới anh cũng mang theo một vài cây lan hiếm lạ, ít khi thấy và cũng ít người có. Với tính tình hòa nhã và thành thật chỉ bảo mọi vấn đề nên anh được lòng hầu hết những người trong hội.

Ngày 15-9-2012, anh mang tới hội cây *Habenaria medusa*, tên Việt: Kiến cò râu quỳ (TH). Loài lan này nổi tiếng khó trồng vì không được quá nóng hay bị thối gốc vì úng nước.

Tháng 10 năm 2012, anh lại mang tới hội cây lan kiếm *Cym. kanran* với 2 cành hoa một lớn, một nhỏ với 9 bông hoa màu xanh lục tuyệt đẹp.

Anh cho biết cây này khá khó trồng. Điều quan trọng nhất là mùa hè không được nóng trên 90°F (32°C), ngày nào nóng quá anh bỏ vài cục nước đá vào chậu lan và thỉnh thoảng tưới thêm với nước có pha chất Mycorrhizae để giúp cho rễ cây được mạnh khỏe.

Trong phiên họp ngày 15-6-2013, anh lại mang tới 2 cây *Disa uniflora*, một cây hoa màu đỏ và một cây màu vàng. *Disa* là một loài hoa mọc ở vùng núi Table Mountain thuộc Nam Phi Châu. Loài lan này rất khó trồng, đòi hỏi gốc rễ lúc nào cũng ở trong giòng nước lạnh. (Xin xem bài "[Disa Cây Lan Khó Trồng](#)" trên Web hoalanvietnam.org.)

Bẵng đi 2 năm không thấy anh tới hội, nhưng tháng 10-2015, anh xuất hiện với một cây lan rất lạ lùng với 2 chùm hoa.

Mỗi chùm dài gần 2 th, hoa to chừng 7-8 phân, đặc biệt là cùng một chùm mà ra tới 2 màu hoa: mấy chiếc đầu tiên màu vàng lốm đốm những chấm nâu đỏ, còn những chiếc ra sau, mặt trên có vân nâu đỏ, mặt dưới màu vàng tuyền. Cũng vì vậy loài lan này mang tên "Dimorphorchis" có nghĩa là lan hai thứ hoa "two-form flowers orchid". Những bông hoa này không những khác nhau về hình dáng và màu sắc, mà lại còn khác về hương thơm. Bông hoa màu vàng không thơm, còn những bông có vân nâu đỏ hương thơm ngào ngạt.

Loài *Dimorphorchis* có tất cả 5 giống thường mọc tại Borneo:

1. *Dimorphorchis graciliscapa* (A.L.Lamb & Shim) P.J.Cribb - Sabah
2. *Dimorphorchis lowii* (Lindl.) Rolfe
3. *Dimorphorchis rohaniana* (Rchb.f.) P.J.Cribb
4. *Dimorphorchis rossii* Fowlie - Sabah
5. *Dimorphorchis tenomensis* (A.L.Lamb) P.J.Cribb – Sabah

Rất tiếc hình ảnh của những giống lan này chưa được phổ biến rõ ràng trên Internet, sau đây là hình ảnh so sánh cây *Dimorphorchis lowii* và cây *Dimorphorchis rossii*.

blog.livedoor.jp

Anh Lý cho biết cây *Dimorphorchis lowii* phát triển rất chậm, nên anh nuôi đã lâu chắc cũng phải 5-6 năm gì đó mới ra hoa. Loài lan này rất khó trồng, đòi hỏi một nhiệt độ trung bình từ 75-85°F, tối thiểu là 65°F và ẩm độ chừng 50-60% nên anh phải trồng trong nhà, dưới ánh đèn. Nhìn cây lan của anh tươi tốt, lá xanh và cứng cáp chứng tỏ tài nghệ nuôi trồng rất cao của anh.

Mong mỏi và hy vọng rằng anh Lý sẽ tiếp tục cho chúng ta được thấy tận mắt những cây lan hiếm có trên đời.

Trạch Lan